

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.02.0442.N

1. V.A., en zijn echtgenote,

2. V.R.,

eisers,

aan wie rechtsbijstand werd verleend op 20 augustus 2002, onder nummer G.02.0081.N,

vertegenwoordigd door Mr. Paul Wouters, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1050 Brussel, Vilain XIII-straat 17, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

tegen

1. EUROPABANK, naamloze vennootschap, met vennootschapszetel te 9000 Gent, Burgstraat 170,

verweerster,

vertegenwoordigd door Mr. Pierre Van Ommeslaghe, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1050 Brussel, Louizalaan 81, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

2. **V.J.**
3. **ALPHA CREDIT**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Ravensteinstraat 60,
4. **DEXIA BANK**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Pachecolaan 44,
5. **GERLING NAMUR**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 5100 Jambes, Avenue Prince de Liège 74-78,
6. **KBC BANK**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1080 Brussel, Havenlaan 2,
7. **EULER COBAC BELGIUM**, met zetel te 1000 Brussel, Montoyerstraat 15,
8. **MINISTERIE VAN FINANCIEN**, ontvanger der directe belastingen te Deinze, met burelen gevestigd te 9800 Deinze, Brielstraat 25,
9. **AUTOCENTER LUC**, naamloze vennootschap, met vennootschapszetel te 9880 Aalter, Steenweg op Deinze 198/200,
10. **MINISTERIE VLAAMSE GEMEENSCHAP**, Belastingdienst voor Vlaanderen, Dienst onroerende voorheffing, met kantoren te 9300 Aalst, Bauwensplein 13 bus 2,
11. **MINISTERIE VLAAMSE GEMEENSCHAP**, Belastingdienst voor Vlaanderen, Dienst kijk- en luistergeld, met kantoren te 9300 Aalst, Bauwensplein 13 bus 2,
12. **BANK J. VAN BREDA & CO**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Plantijn en Moretuslei 295,
13. **FEDERALE KAS VOOR HET BEROEPSKREDIET**, coöperatieve vennootschap, met maatschappelijke zetel te 8500 Kortrijk, Koning Albertstraat 12,
14. **L.B.**
15. **BANDENCENTRALE DE BRABANDERE**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 8790 Waregem, Flanders Fieldweg 24,

16. **ELECTRABEL**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Regentlaan 8,
17. **BELGACOM**, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1030 Brussel, Koning Albert II laan 27,
18. **ACV GENT-EEKLO**, met burelen gevestigd te 9000 Gent, Poel 7,
19. **ITAP**, naamloze vennootschap, met vennootschapszetel te 9870 Zulte, Waregemstraat 7,
20. **CONGEMETAL**, vereniging zonder winstoogmerk, met zetel te 9052 Gent (Zwijnaarde), Tramstraat 61,
21. **V.R.I.**

verweerders, in bindend en gemeenverklaring opgeroepen partijen.

I. Bestreden beslissing

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 21 mei 2002 gewezen door het Hof van Beroep te Gent.

II. Rechtspleging voor het Hof

Raadsheer Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

III. Middel

De eisers voeren in hun verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

— *de artikelen 1675/1, 1675/3 en 1675/7 van het Gerechtelijk Wetboek.*

Aangevochten beslissingen

Het bestreden arrest beslist dat “de hypothecaire schuldeiseres, (eerste verweerster), na de onderhandse verkoop van het met hypotheek bewaarde goed, in de rangregeling door de daartoe aangestelde notaris uitgewerkt, zal worden opgenomen tot beloop van haar schuldvordering door hypotheek gewaarborgd, waarna het saldo af te dragen is in handen van de schuldbemiddelaar”, op grond van de motieven (p. 6) :

“1. Het geschil tussen de partijen betreft de vraag of (eerste verweerster) de door hypotheek gewaarborgde intrest – haar onder voorbehoud afgedragen door de notaris, na verkoop van het met hypotheek bezwaarde onroerend goed, ingevolge machtiging overeenkomstig art. 1580bis Ger. W. – dient terug te betalen aan de schuldbemiddelaar van (de eisers) ; dit, wetende dat vooralsnog geen voorstel tot minnelijke aanzuivering is uitgewerkt en gehomologeerd, laat staan de beslagrechter een gerechtelijke aanzuiveringsregeling oplegde. 2. Art. 1675/7 Ger. W. voorziet in de opschorting der intresten, aansluitende bij de samenloop die – ingevolge de wet – bij het toelaatbaar verklaren van het verzoek tot collectieve schuldenregeling ontstaat ten aanzien van alle schuldeisers, met de daarbij aansluitende onbeschikbaarheid der activa van de schuldenaars. Wanneer echter – om noodwendigheden eigen aan de zaak – goederen (ter zake een onroerend – met hypotheek belast – eigendom, onderhands met machtiging van de beslagrechter) verkocht worden, voorafgaand en buiten elke gerechtelijke aanzuiveringsregeling om en op deze goederen weegt een hypotheek of een voorrecht, dan is het evident dat de schuldeisers die zekerheid hebben, hun rechten hernemen en dat de verdeling van de fondsen (die in de plaats komen van het met zekerheid belaste goed) geschiedt, in acht genomen de wettige reden van voorrang. Immers, de voorrang speelt opnieuw, eens het met zekerheid belaste goed wordt te gelde gemaakt en – hierdoor, alleszins met betrekking tot de rechten op het gerealiseerde goed – aan de samenloop een einde komt. Het is evident dat het voorgaande slechts geldt voor – en tot beloop van de door de hypotheek gewaarborgde schuldvordering”.

Grieven

Blijkens artikel 1675/3, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, strekt de aanzuiveringsregeling waartoe de collectieve schuldenregeling aanleiding geeft ertoe de financiële toestand van de schuldenaar te herstellen, met name hem in staat te stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en tegelijkertijd te waarborgen dat hij zelf en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden.

Met dat oogmerk doet, op grond van artikel 1675/7, §1, van het Gerechtelijk Wetboek, de beschikking van toelaatbaarheid van de vordering tot

collectieve schuldenregeling een toestand van samenloop ontstaan tussen de schuldeisers, (die) de opschorting van de loop van de intresten en de onbeschikbaarheid van het vermogen van de verzoeker tot gevolg heeft.

De schorsing van de loop van de intresten geldt, zonder onderscheid en zonder enige uitzondering, voor alle soorten intresten en ongeacht of de schuldvordering waarop zij betrekking hebben al dan niet gewaarborgd is door enig algemeen of bijzonder voorrecht, pand of hypotheek. De wetgever verkoos blijkens de parlementaire voorbereiding van de wet van 5 juli 1998 uitdrukkelijk en bewust geen uitzondering op de schorsing van de loop van de intresten te voorzien, ook niet ten voordele van de schuldvorderingen die gewaarborgd zijn door een algemeen of bijzonder voorrecht, pand of hypotheek en dit teneinde het beginsel van de samenloop van al de schuldeisers veilig te stellen en dat van hun gelijke behandeling (Parl. St. Kamer, 1997-98, 1073/11-96/97, p. 46).

Genoemde veralgemeende schorsing van de loop van de intresten maakt dat voor de intresten, vervallen na de beschikking die de vordering toelaatbaar verklaart, welk gevolg intreedt vanaf de eerste dag die volgt op het opmaken van het bericht van collectieve schuldenregeling bedoeld in artikel 1390quinquies van het Gerechtelijk Wetboek, krachtens artikel 1675/7, §6, van hetzelfde wetboek, de aangeduide bevoorrechte schuldeisers niet over een vordering voor deze intresten beschikken. De wettelijk ingestelde schorsing van de loop van deze intresten verzet er zich tegen dat de schuldeiser deze intresten verhaalt op de verkoopsopbrengst van het gerealiseerd gehypothekeerd onroerend goed.

Genoemde veralgemeende schorsing van de loop van de intresten loopt, krachtens artikel 1675/7, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, vervolgens verder, onder voorbehoud van de bepalingen de aanzuiveringsregeling, weze het een minnelijke- of gerechtelijke regeling, tot de verwerping, het einde of de herroeping van de aanzuiveringsregeling.

Uit het voorgaande volgt dat het bestreden arrest onwettig beslist dat ingevolge de verkoop van het gehypothekeerde onroerend goed eerste verweerster haar rechten herneemt en de verdeling van de fondsen geschiedt in

acht genomen de wettige reden van haar voorrang, daarbij ingegrepen de door haar hypotheek gewaarborgde intresten van na de beschikking tot toelaatbaarverklaring ten belope van de som van 16.974,61 euro, vermits de loop van deze intresten geschorst is (schending van de aangehaalde bepalingen 1675/1, 1675/3 en 1675/7 Ger. W.) en deze schorsing blijft gelden tot het einde van de aanzuiveringsregeling, diens verwerping of herroeping onder voorbehoud van de bepalingen van die regeling zelf (schending van de aangehaalde bepaling 1675/7, inzonderheid §§ 4 en 6, Ger. W.).

IV. Beslissing van het Hof

Overwegende dat, krachtens artikel 1675/7, §1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de beschikking van toelaatbaarheid, de opschorting van de loop van de interesten tot gevolg heeft, en luidens §4 van deze bepaling, de gevolgen van de beschikking van toelaatbaarheid voortduren, onder voorbehoud van de bepalingen van de aanzuiveringsregeling, tot de verwerping, het einde of de herroeping van de aanzuiveringsregeling ;

Dat hieruit volgt dat, onder voorbehoud van de bepalingen van de aanzuiveringsregeling, de rente wordt geschorst voor de duur van de procedure, ook al wordt zij gewaarborgd door een hypotheek ;

Dat dienvolgens een hypothecaire schuldeiser in die omstandigheden bij de tegeldemaking van het onroerend goed van de schuldenaar waarop de hypotheek rust, geen aanspraak kan maken op de rente die is vervallen na de beschikking van toelaatbaarheid, ook al heeft de verkoop van het goed niet plaats in het raam van de aanzuiveringsregeling ;

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan blijkt dat :

1. het verzoek van eisers tot collectieve schuldenregeling werd ontvankelijk verklaard bij beschikking van de beslagrechter van 20 januari 2001 ;

2. de beslagrechter aan eerste verweerster op grond van artikel 1580bis van het Gerechtelijk Wetboek, op 8 mei 2001 machtiging heeft verleend om

over te gaan tot de onderhandse verkoop van het onroerend goed van de eisers waarop haar hypotheek betrekking heeft ;

3. het onroerend goed werd verkocht tijdens de procedure van minnelijke aanzuiveringsregeling en alvorens hierover overeenkomst kon worden bereikt ;

4. de eerste rechter oordeelde dat de eerste verweerster bij de verdeling van de verkoopopbrengst geen aanspraak kan maken op de rente die vervallen is na de beschikking van toelaatbaarverklaring en de eerste verweerster dienvolgens werd veroordeeld tot de terugbetaling van dit bedrag aan de schuldbemiddelaar ;

Overwegende dat het arrest oordeelt dat, niettegenstaande de schorsing van de rente ten aanzien van alle schuldeisers, wanneer tijdens de procedure van collectieve schuldenregeling “maar voorafgaand en buiten elke gerechtelijke aanzuiveringsregeling” een onroerend goed van de schuldenaar wordt verkocht waarop een hypotheek of voorrecht rust, “de schuldeisers die een zekerheid hebben, hun rechten hernemen en dat de verdeling van de fondsen (die in de plaats komen van het met zekerheid belaste goed) geschiedt, in acht genomen de wettige reden van voorrang” ; dat het op die gronden beslist dat eerste verweerster aanspraak kan maken op de betaling van de rente die vervallen is na de beschikking van toelaatbaarverklaring ;

Dat het arrest door aldus te oordelen artikel 1675/7, §1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, schendt ;

Dat het middel gegrond is ;

OM DIE REDENEN,

HET HOF,

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaart ;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest ;

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent over aan de feitenrechter over ;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Antwerpen.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, eerste kamer, te Brussel, door voorzitter Ivan Verougstraete, afdelingsvoorzitter Robert Boes, de raadsheren Ghislain Londers, Eric Dirix en Eric Stassijns, en in openbare terechtzitting van vijftien oktober tweeduizend en vier uitgesproken door voorzitter Ivan Verougstraete, in aanwezigheid van advocaat-generaal Marc Timperman, met bijstand van hoofdgriffier Etienne Sluys.